

Typ testu

C	N	C	N
---	---	---	---

Písemná zkouška

Český jazyk a literatura

Studijní program Učitelství českého jazyka pro 2. stupeň základní školy a střední školy

Navazující magisterské studium

2024

Zadání testu

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

ZÁZNAMOVÝ ARCH nepodepisujte, aby se zachovala anonymita uchazeče. Dejte pozor na poškození, výsledky jsou vyhodnocovány počítačem, v případě poškození (ohnutí, zmačkání záznamového archu) nemusí být čitelné a uchazeči nebudou přiděleny body za tuto část písemné zkoušky.

Na **záznamový arch** v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu (vlevo nahoře). Vybranou odpověď z nabídky označte křížkem, který nebude přesahovat okraje políčka. Pokud budete chtít vyznačenou odpověď změnit, je nutné zabarvit celé původní políčko a následně křížkem vyznačit novou odpověď. Návrat k původní odpovědi již není možný.

Po zahájení máte vymezen čas na vypracování písemné zkoušky z českého jazyka a literatury 40 minut. Postupujte u každé části písemné zkoušky dle instrukcí.

Dozor vám nesmí v průběhu písemné části odpovídat na otázky týkající se obsahu písemné zkoušky. Po ukončení časového limitu odložíte práci i psací potřeby a vyčkáte pokynů dozoru. Do odevzdání práce není dovoleno brát psací potřeby nebo záznamový arch do rukou.

V případě opisování, neuposlechnutí pokynů, rozhovoru s jinými uchazeči vás dozor napomene, po druhém napomenutí odevzdáte svoji práci, která nebude hodnocena, a přijímací řízení vám bude ukončeno. **Zákaz nežádoucí komunikace trvá i po dobu odevzdávání prací.** Po uplynutí časového limitu se dle pokynů dozoru dostavíte ke stolku s registrací, kde bude vašemu záznamovému archu přidělen nalepovací štítek s vaším identifikačním kódem.

Za všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů zodpovídá pouze uchazeč.

A) JAZYKOVÁ ČÁST (úlohy 1–8)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 16 bodů, za každou správnou odpověď jsou 2 body. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

B) LITERÁRNÍ ČÁST (úlohy 9–15)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 14 bodů, za každou správnou odpověď jsou 2 body. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

Na vypracování písemné zkoušky z českého jazyka a literatury máte celkem 40 minut.

1. V českých diftonzích kvalita jednotlivých složek:

- a) klesá;
- b) stoupá;
- c) nemění se;
- d) klesá a následně stoupá.

2. Určete, které tvrzení je pravdivé:

- a) Na rozdíl od přičestí činného může přičestí trpné stát ve větě samostatně, tedy ne jako součást složeného slovesného tvaru.
- b) Přičestí trpné se v řečové praxi tvoří od všech sloves.
- c) Nefinální tvarotvorný sufix přičestí trpného má v češtině jen jednu podobu.
- d) Zpřídavnělé přičestí trpné se tvoří pouze od přičestí trpného dokonavých sloves.

3. Určete, které tvrzení není pravdivé:

- a) Dokonavé sloveso nevyjadřuje aktuální přítomnost, ale může vyjadřovat neaktuální přítomnost.
- b) Obouvidovost se týká pouze sloves domácích, nikdy ne sloves z cizích základů.
- c) Aktivní futurum se u malého množství nedokonavých sloves netvoří opisně (neobsahuje tedy pomocné sloveso).
- d) Paradigma nedokonavého a dokonavého slovesa nevypadá stejně.

4. Je to nezákonné, a je podle mě ve veřejném zájmu, aby se o tom lidé dověděli.

- a) V příkladu jsou dvě věty.
- b) V příkladu jsou čtyři věty.
- c) V příkladu je jedna věta účelová.
- d) V příkladu je jedna věta podmětová.

5. Fotografie zaslané do soutěže, pořádané vedením akademie, byly mnohými účastníky upraveny nástroji umělé inteligence.

- a) V příkladu je přísudek verbonominální.
- b) V příkladu jsou tři věty.
- c) V příkladu jsou dvě příslovečná určení původce děje.
- d) V příkladu jsou tři příslovečná určení původce děje.

6. Označte pravdivé tvrzení:

- a) Derivace je slootovorný způsob, jehož podstatou je vytvoření nové lexikální jednotky pomocí přenášení významu.
- b) Opozitní dvojice slov *ženatý* a *svobodný* je reprezentantem komplementární antonymie, je spojena vztahem kontradikce.
- c) Zkracování je jednou ze slootovorných úprav, založených na sémantickém tvoření pojmenování.
- d) Slovo *květina* má větší obsah a menší rozsah významu než slovo *pampeliška*.

7. Označte pravdivé tvrzení týkající se lexémů užitých v následující větě. Přinesl *kosí mládě* *vypadlé* z *hnízda*.

- a) Slovo *kosí* lze označit za polysémní, neboť tato forma má i význam 3. os. sg. verba *kosit*.
- b) Slovo *vypadlé* je utvořeno derivací od příčestí činného slovesa *padat*.
- c) Slovo *kosí* je adjektivum utvořené koncovkovým tvořením od substantiva *kos*. Označuje děj. Proto zde hovoříme o onomaziologické kategorii transpozici.
- d) *Mládě* je deadjektivum utvořené koncovkovým tvořením v rámci onomaziologické kategorie mutační.

8. Vyberte pravdivé tvrzení:

- a) Časopis *Naše řeč* vznikl jako periodikum hlásící se k funkčně-strukturalistické jazykovědě, a to pod vedením Romana Jakobsona.
- b) Vznik tzv. jazyka československého byl reakcí na germanizaci státní správy v Protektorátu Čechy a Morava.
- c) U zrodu dosud největšího výkladového slovníku moderní spisovné češtiny (PSJČ) stála Kancelář Slovníku jazyka českého.
- d) Tzv. *Matiční brus* byl vydán v roce 1677.

9. Z jakého románu pochází ukázka:

Tak jsem se po mnoha letech octl zase najednou doma. Stál jsem na hlavním náměstí (po němž jsem nesčetněkrát prošel jako dítě, jako chlapec i jako mladík) a necítil jsem žádné dojetí; naopak pomyslně jsem, že to ploché náměstí, nad jehož střechami ční radniční věž (podobná vojáku se starodávnou helmou), vypadá jako velké kasárenské cvičiště a že vojenská minulost tohoto jihomoravského města, tvořícího kdysi val proti vpádům Maďarů i Turků, vtiskla do jeho tváře rys neodvolatelné ohavnosti.

Po dlouhá léta mne nic netáhlo do mého rodiště; říkal jsem si, že jsem k němu zlohostejněl, a zdálo se mi to přirozené: vždyť v něm už patnáct let nežiji, zbylo mi tu jen pár známých či kamarádů (i těm se raději vyhnu), maminku tu mám pohřbenou v cizí hrobce, o kterou nepečuji. Ale klamal jsem se: to, co jsem pojmenovával lhostejností, byla ve skutečnosti zášť; její důvody mi unikaly, protože se mi v mém rodišti udály věci dobré i zlé, jako ve všech jiných městech, ale ta zášť byla tu; uvědomil jsem si ji právě v souvislosti s touto cestou: úkol, za kterým jsem sem jel, mohl jsem totiž konec konců splnit i v Praze, ale mne najednou začala nezadržitelně přitahovat nabídnutá příležitost vykonat ho v rodném městě právě proto, že to byl úkol cynický a přízemní, který mne s výsměchem zprošťoval podezření, že bych se sem navracel pro sentimentální dojetí nad ztraceným časem.

Ještě jednou jsem uštěpačně obhlédl nepěkné náměstí a pak jsem se k němu otočil zády a dal se ulicí k hotelu, kde jsem měl zamluven nocleh. (...)

- a) František Halas: *Já se tam vrátím*
- b) Ludvík Vaculík: *Sekyra*
- c) Milan Kundera: *Žert*
- d) Eva Kantůrková: *Přítelkyně z domu smutku*
- e) Ivan Klíma: *Soudce z milosti*

10.

„Jak dlouho se s tím budeš šít?

A vyhod' už ty záplaty!

Nechci tě slepou... Můžu vzít

něco, za co mi zaplatí...

Poetika úryvku básně Jana Zábrany ze sbírky *Stránky z deníku* (psána především v letech 1953–56) je blízká poetice:

- a) Skupiny 42
- b) trapné poezie
- c) surrealismu
- d) civilismu
- e) socialistického realismu

11. Poetismus je charakteristický:

- a) jambickou výstavbou verše, díky čemuž inklinuje k významové ironii a nevážnosti;
- b) silným vlivem Freudova objevu role podvědomí, které měla osvobodit metoda tzv. automatického psaní;
- c) obdivem ke konstruktivismu, zdůrazňováním lyrismu jako životního postoje a asociativnosti jako tvůrčí metody;
- d) touhou po anarchistické destrukci politických pořádků, která je reakcí na události 1. sv. války;
- e) složitou metaforikou, která je založena na symbolickém jazyku a jeho estetizaci.

12. Mezi uvedenými osobnostmi označte překladatele Shakespearových dramát:

- a) Vilém Mrštík
- b) Hugo Kosterka
- c) Josef Holeček
- d) J. V. Sládek
- e) Karel Hynek Mácha

13. Přečtěte si následující ukázkou a určete autora:

*/.../ „jedna-li tě opustila,
nahradí to stokrát jiná.
Švarný hochu, nezoufej,
bujným větrům žalost dej!“
To když sladce zpívala,
v oči se mu dívala
lesní panna na jelenu,
Toman cítí v srdci změnu.*

- a) Karel Jaromír Erben
- b) František Ladislav Čelakovský
- c) Petr Hruška
- d) Jan Neruda
- e) Josef Václav Sládek

14. O jakou knihu současné české literatury se jedná? Jde o prvotinu bilingvního spisovatele, který je i autorem komiksů. Kniha je svérázným průvodcem, jehož protagonistou je český učitel. Kniha získala cenu Jiřího Ortena.

- a) K moři
- b) Nebe pod Berlínem
- c) Pálenka: Prózy z Banátu
- d) Poslední vídeňský valčík
- e) Europeana

15. Vyberte možnost, která uvádí pouze názvy nakladatelství:

- a) Psí víno, Host, Meander, Okuje
- b) Odeon, Zlatá stuha, Argo, Academia
- c) Paseka, Baobab, Plav, Muriel
- d) Rubato, Paseka, Česká knihnice, PEN
- e) Argo, Prostor, Paseka, Rubato

+

Záznamový arch

VZOR

Ad. = 2h.

+

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu

CNCN

ID

1	☒ B C D E	11	A B ☒ D E	21	A B C D E	31	A B C D E
2	☒ B C D E	12	A B C ☒ E	22	A B C D E	32	A B C D E
3	A ☒ C D E	13	A ☒ C D E	23	A B C D E	33	A B C D E
4	A B C ☒ E	14	A ☒ C D E	24	A B C D E	34	A B C D E
5	A B ☒ D E	15	A B C D ☒	25	A B C D E	35	A B C D E
6	A ☒ C D E	16	A B C D E	26	A B C D E	36	A B C D E
7	A B C ☒ E	17	A B C D E	27	A B C D E	37	A B C D E
8	A B ☒ D E	18	A B C D E	28	A B C D E	38	A B C D E
9	A B ☒ D E	19	A B C D E	29	A B C D E	39	A B C D E
10	☒ B C D E	20	A B C D E	30	A B C D E	40	A B C D E
41	A B C D E	51	A B C D E	61	A B C D E	71	A B C D E
42	A B C D E	52	A B C D E	62	A B C D E	72	A B C D E
43	A B C D E	53	A B C D E	63	A B C D E	73	A B C D E
44	A B C D E	54	A B C D E	64	A B C D E	74	A B C D E
45	A B C D E	55	A B C D E	65	A B C D E	75	A B C D E
46	A B C D E	56	A B C D E	66	A B C D E	76	A B C D E
47	A B C D E	57	A B C D E	67	A B C D E	77	A B C D E
48	A B C D E	58	A B C D E	68	A B C D E	78	A B C D E
49	A B C D E	59	A B C D E	69	A B C D E	79	A B C D E
50	A B C D E	60	A B C D E	70	A B C D E	80	A B C D E

+

- Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
- Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
A B C D
- Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A B C D
- Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdejte záznamový arch a zadání testu doзору v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.
- Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.